

NÁVRH LICENCOVANIA DESKTOPOV PO
UKONČENÍ PRIHLÁŠKY MICROSOFT K
31.12.2017

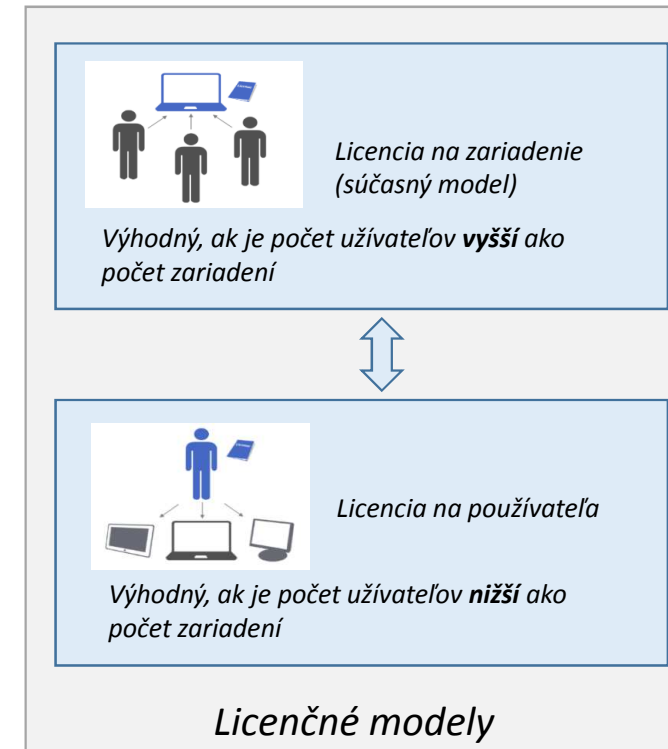
ÚPPVII, MF SR 27.04.2018

PREHĽAD REALIZOVANÝCH A BUDÚCICH AKTIVÍT

	Aktivita	Participantí
1	Definícia scenárov	ÚPPVII a MFSR spoločne
2	Príprava parametrizovaného modelu pre scenár OPEN SOURCE	ÚPPVII
3	Príprava multikriteriálnej analýzy	MFSR
4	Príprava a finančné vyčíslenie scenárov POSTUPNÝ DOKUP a CENTRÁLNA ZMLUVA, KOMBINÁCIA DOKUPU A ZMLUVY	MFSR
5	Overenie scenárov POSTUPNÝ DOKUP a CENTRÁLNA ZMLUVA, KOMBINÁCIA DOKUPU A ZMLUVY	ÚHP
6	Hlasovanie o odporúčaní	Komisia ako celok
7	Zabezpečenie finančnej efektívnosti pri realizácii vybraného scenára	MF SR

VÝCHODISKÁ

- Multilicenčná centrálna prihláška Enterprise Agreement (EA):
 - Ukončená k 31.12.2017
 - Zapojené rezorty: 33 (celkovo 165 organizácií)
 - Celkový počet obstaraných licencií : 91.503
- Nedostatočné využívanie Software assurance v minulosti (z hľadiska zabezpečenia funkčnosti systémov je prechod na nové verzie software pomalší vzhľadom na investície do Software assurance)
- Trend mobility = nárast zariadení využívaných 1 používateľom, čo generuje dodatočné náklady na licencie pri súčasnom modeli licencovania
- Centrálna obstarávanie licencií umožňuje zapojeným organizáciám efektívny a jednoduchý nákup licencií a zároveň umožňuje kontrolu efektívneho využívania licencií = záujem zo strany zapojených rezortov o jeho zachovanie, kontinuálne požiadavky na pripojenie nových organizácií

- Zmena prístupu k licencovaniu z pohľadu poskytovateľa tj posun od predaja trvalých licencií smerom k licencovaniu ako službe (od Win 10)

Požiadavky na nový model licencovania :

- Efektívnosti licenčného modelu (na zariadenie vs. na používateľa)
- Jednoduchšej správy licencií
- Zhodnotenia doterajších investícií a zachovania majetkových práv na existujúce licencie
- Hospodárnosť a účelnosť investícií

*Trvalá licencia
(súčasný model, možné len na zariadenie)*

= jednorazový výdavok za právo využívať licenciu počas určitého obdobia (po definovanú dobu sú poskytované updaty aj bezpečnostné aktualizácie). Možnosť upgradu na vyššiu verziu len po zakúpení novej licencie prípadne cez Software assurance)

Licencia na predplatné

= pravidelná platba za využívanie licenčných služieb, pravidelné aktualizácie/upgrady sú zahrnuté v cene predplatného. Po ukončení/vypovedaní predplatného nevznikajú trvalé práva na licenciu tj platba len za reálne využívané služby)

Prístup k licencovaniu

ALTERNATÍVNE RIEŠENIA

DO NOTHING scenár (decentralizovaný nákup)

- Negácia súčasného prístupu k nákupu licencií, ponechanie zodpovednosti za nákup aj rozpočtovanie na jednotlivých organizáciách v rámci ich vlastných rozpočtov
- Decentralizované nákupy organizácií v rámci programu Select Plus prípadne samostatných EA prihlášok

Centrálne zmluva Enterprise agreement

- Pokračovanie modelu s centrálnym rozpočtom resp. jeho čiastočnou decentralizáciou a centrálnym zabezpečením licencií pre zapojené organizácie
- Centrálne Enterprise Agreement s vykonávacou zmluvou
- Centrálne rozpočet

Kombinácia postupného dokupu s uzavretím centrálny Enterprise Agreement

- V prvých troch rokoch využitie existujúcich licencií s nevyhnutným dokupom pre nové organizácie (decentralizované nákupy), následné uzavretie centrálny Enterprise Agreement zmluvy (s centrálnou správou a rozpočtom)

Pokračovanie súčasného scenára tj licencie na zariadenie

- využitie existujúceho licenčného modelu, kde je licencované zariadenie (tj nie používateľ)
- Centrálne zmluva s centrálnym rozpočtom

Open source riešenie

- Alternatívny model operačného systému a kancelárskych nástrojov
- Nie je nutné zmluvné ošetrovanie
- Náklady na preškolenie, zavedenie a extra podporu

MULTIKRITERIÁLNA ANALÝZA

	Postupný dokup licencií (DO NOTHING Scenár)	Centrálna Enterprise Agreement (EA) zmluva	Kombinácia postup. dokupu a EA	Licencie na zariadenie = súčasný model	Plošné nasadenie open source
<i>Optimalizácia počtov licencií vzhľadom k potrebám OVM</i>	Prechod na licencovanie na používateľa = optimalizácia počtu licencií s predpokladaným min. nárastom do budúcnosti*	Prechod na licencovanie na používateľa = optimalizácia počtu licencií s predpokladaným min. nárastom do budúcnosti*	Prechod na licencovanie na používateľa = optimalizácia počtu licencií s predpokladaným min. nárastom do budúcnosti*	Licencie na zariadenie = riziko neúmerného rastu počtu licencií do budúcnosti spojené s rastom zariadení	Variabilita open source riešení = možnosť optimálneho pokrytia potrieb OVM, riziko kompatibility so súčasným riešením
<i>Časové hľadisko implementácie</i>	Možnosť okamžitej implementácie riešenia	Možnosť okamžitej implementácie riešenia	Možnosť okamžitej implementácie riešenia	Možnosť okamžitej implementácie riešenia	Nutný postupný prechod s preškolením používateľov ako aj nevyhnutnou úpravou IS (prispôsobenie a integrácia)** – nie je možná okamžitá implementácia riešenia
<i>Tech. hľadisko implementácie - časť desktop</i>	Bez nutného zásahu do existujúcich riešení	Bez nutného zásahu do existujúcich riešení	Bez nutného zásahu do existujúcich riešení	Bez nutného zásahu do existujúcich riešení	Preinštalácia existujúcich zariadení a zaškolenie používateľov
<i>Technické hľadisko implementácie – časť backend</i>	Bez nutného zásahu do existujúcich riešení	Bez nutného zásahu do existujúcich riešení	Bez nutného zásahu do existujúcich riešení	Bez nutného zásahu do existujúcich riešení	Úprava existujúcich IS (prispôsobenie a integrácia)**
<i>Zhodnotenie doteraz vynaložených investícií</i>	Zohľadnené využitie existujúcich licencií	Zohľadnené využitie existujúcich licencií	Zohľadnené využitie existujúcich licencií	Zohľadnené využitie existujúcich licencií	Riziko nevyužitia najnovších licencií v majetku štátu
ZÁVER	Scenár bol zahrnutý do detailnejšej analýzy	Scenár bol zahrnutý do detailnejšej analýzy	Scenár bol zahrnutý do detailnejšej analýzy	Scenár bol vylúčený z detailnejšej analýzy	Scenár bol vylúčený z detailnejšej analýzy

* Nárast sa predpokladá pri zapojení nových organizácií

** Vzhľadom na chýbajúce prevádzkové a používateľské skúsenosti s plošným využitím open source v štátnej správe nie je možné exaktne odhadnúť časový a technický rozsah implementácie.

POSTUPNÝ DOKUP LICENCIÍ (DO NOTHING SCENÁR) – ZÁKLADNÉ PREMISY

- Operačný systém (OS):
 - ✓ Využitie [licencie OS nadobudnutej](#) v zmysle ukončenej prihlášky (EA)
 - ✓ Dokúpenie licencií na upgrade OS na verziu Enterprise pre nové počítače – formou predplatného. Predpoklad obnovy PC – raz za 7 rokov
- Office:
 - ✓ Využitie trvalých licencií nadobudnutých v zmysle ukončenej prihlášky
 - ✓ Počas 2018 – 2020 dokúpenie časti Office 365 Pro Plus (noví používatelia, novo zapojené organizácie)
 - ✓ Konzervatívne uvažovaná migrácia na Office 365 Pro Plus (predplatný model) už po ukončení hlavnej podpory Office 2016 v roku 2020 (rozšírená podpora Office 2016 až do roku 2025)
- CAL:
 - ✓ Dokúpenie Core CAL a Enterprise CAL balíčkov v štruktúre 52% ENT CAL a 48% CORE CAL, čo zodpovedá štruktúre z ukončenej prihlášky a zohľadňuje požiadavky/potreby zapojených organizácií. Zároveň zohľadňuje prechod na používateľské CAL licencie z pohľadu potreby licencovania prístupov z mobilných zariadení - počíta sa s predplatnou formou licencií

DO NOTHING SCENÁR – VYJADRENIA REZORTOV

ÚPPVII v súvislosti so zvažovaním alternatívy DO NOTHING oslovil rezorty so žiadosťou o vyjadrenie dopadov DO NOTHING v jednotlivých organizáciách. Prevažná väčšina rezortov sa jednoznačne vyjadrila v prospech uzavretia EA vs. DO NOTHING scenár, pričom niektoré rezorty už vyčíslili signifikantné náklady spojené so zavedením DO NOTHING scenára vo svojich organizáciách

Rezort / Organizácia	Otázka 1	Otázka 2	Otázka 3	Otázka 4
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	1	-	1	1
Ministerstvo financií SR	1	1	1	1
Ministerstvo hospodárstva SR	1	1	1	1
Ministerstvo kultúry SR				
Ministerstvo obrany SR	1	-	1	1
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	-	-	-	-
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	1	-	1	1
Ministerstvo spravodlivosti SR				
Ministerstvo vnútra SR	1	1	1	1
Ministerstvo zahraničných vecí a Európskych záležitostí SR	1	1	1	1
Ministerstvo zdravotníctva SR	1	1	1	1
Ministerstvo životného prostredia SR				

Kritéria			
1	Áno, pre EA	-	Neutrálne
0	Nie, pre EA		

Väčšina oslovených rezortov vyjadrila podporu novej zmluve Enterprise Agreement, ako aj postupu ÚPPVII.

1. Aké by boli prevádzkové a funkčné dopady využívania software Microsoft bez uzavretia novej zmluvy „Enterprise Agreement“ v oblasti desktopových licencií vzhľadom na zabezpečované procesy vo Vašom rezorte?
2. Aké by boli ročné finančné dopady takéhoto kroku počas rokov 2018 - 2025?
3. Aké alternatívy k neuzavretiu „Enterprise Agreement“ by bolo možné vo Vašom rezorte realizovať a aké by boli ich prevádzkové a finančné dopady na ročnej báze počas rokov 2018 – 2025?
4. V prípade zabezpečenia centrálnej zmluvy so spoločnosťou Microsoft v oblasti desktopových licencií má Váš rezort záujem o zapojenie do tejto zmluvy?

DO NOTHING SCENÁR – VYJADRENIA REZORTOV

Rezort / Organizácia	Otázka 1	Otázka 2	Otázka 3	Otázka 4
Úrad pre verejné obstarávanie	1	1	1	1
Úrad na ochranu osobných údajov	1	-	-	-
Ústav pamäti národa	-	-	-	1
Generálna prokuratúra SR	1	-	1	1
Kancelária Národnej rady SR				
Kancelária prezidenta SR	1	1	1	1
Kancelária Ústavného súdu SR	1	-	1	1
Kancelária verejného ochrancu práv				
Najvyšší kontrolný úrad SR	1	-	1	1
Najvyšší súd SR	1	-	1	1
Národný bezpečnostný úrad				
Protimonopolný úrad SR				
Správa štátnych hmotných rezerv SR	1	1	1	1
Štatistický úrad				
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	1	-	1	-
Úrad jadrového dozoru SR	-	-	-	1
Úrad vlády SR	1	-	1	1
Úrad podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu	1	1	1	1
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	1	1	1	1
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR				
Slovenská informačná služba	-	-	1	1

Kritéria			
1	Áno, pre EA	-	Neutrálne
0	Nie, pre EA		

1. Aké by boli prevádzkové a funkčné dopady využívania software Microsoft bez uzavretia novej zmluvy „Enterprise Agreement“ v oblasti desktopových licencií vzhľadom na zabezpečované procesy vo Vašom rezorte?
2. Aké by boli ročné finančné dopady takéhoto kroku počas rokov 2018 - 2025?
3. Aké alternatívy k neuzavretiu „Enterprise Agreement“ by bolo možné vo Vašom rezorte realizovať a aké by boli ich prevádzkové a finančné dopady na ročnej báze počas rokov 2018 – 2025?
4. V prípade zabezpečenia centrálnej zmluvy so spoločnosťou Microsoft v oblasti desktopových licencií má Váš rezort záujem o zapojenie do tejto zmluvy?

S - Plne zohľadnené individuálne potreby a možnosti danej organizácie

- Možnosť zložitej centrálnej evidencie bez možnosti ovplyvniť nákup

W

DO NOTHING SCENÁR

O - Prenesenie zodpovednosti na organizácie (zohľadnenie individuálnych potrieb organizácie)

- Decentralizácia rozpočtov
- Nesystémový prístup – úplná strata kontroly nad centrálnym prístupom k MS licenciám v štátnej správe
- Nevyužívanie centrálného nákupu – riziko vyšších celkových nákladov na obstaranie licencií v štátnej správe
- Nemožnosť presunu licencií medzi subjektami v štátnej správe

T

CENTRÁLNA ZMLUVA ENTERPRISE AGREEMENT – ZÁKLADNÉ PREMISY

- Maximalizácia zliav ohľadom na minulé investície (ceny „From SA“)
- Navrhnuté 3 balíčky, ktoré je možné kombinovať v rámci organizácie tak, aby boli optimálne pokryté jej potreby v oblasti desktopových licencií
 - Agendová licencia na zariadenie
 - Agendová licencia na používateľa
 - Moderná licencia na používateľa

		Aktuálny stav	Agendová Licencia	Agendová Licencia	Moderná Licencia
O365 Cloud Services	PSTN Calling PSTN Conf, Cloud PBX, Skype for Business Plus CAL Power BI PRO, Delve Org Analytics Equivio Analytics, Customer Lockbox Office 365 Pro Plus SharePoint Online, Yammer, Delve, O365 Video Office Online, Exchange Online, Skype/One Drive for Bus		DEVICE	USER O365 E1	
Office Apps & CALs	Office Professional Plus* Exchange Online Archiving SharePoint Enterprise CAL Exchange Enterprise CAL Skype for Business Enterprise CAL Skype for Business Standard CAL SharePoint Standard CAL Exchange Server Standard CAL	Pro Dktp Ent Dktp Pro Dktp	Core CAL	E1	M365 E3
C&E CALs	Cloud App Security, AIPP P2, AADP P2 Intune, AIPP P1, Azure AD Premium P1 Advanced Threat Analytics Windows Rights Management Services CAL System Center Configuration Manager System Center Endpoint Protection Windows Server CAL	Pro Dktp Ent Dktp	Core CAL	EMS E3	M365 E3
Windows	Windows Enterprise Win Defender ATP Windows VDA	Pro Dktp	Win E3	Win E3	

* Obsahuje Exchange, SharePoint a Skype servery

- S**
- jednoduchý model centrálného obstarávania a evidencie licencií (ľahko kontrolovateľný)
 - Jedna prihláška = možnosť presunu licencií medzi jednotlivými organizáciami zapojenými do nej
 - Garancia cien počas trvania prihlášky
 - Možnosť využitia výhod kontinuálneho zakúpenia SA (zvýhodnené cena produktov „from SA“)
 - Rozšírenie trvalých per device licencií na licencie pre user je možné len pri zakúpení SA

- W**
- Potreba vytvoriť štandardizované balíčky a nutnosť zakúpenia SA v rámci EA = centralizácia na úkor riešenia individuálnych riešení pre organizácie
 - Finančný rámec zmluvy/prihlášky = záväzok vyčerpať (nemá len rámcový charakter)

Centrálna zmluva Enterprise Agreement

- O**
- Možnosť dohodnúť neštandardné produktové práva a možnosti
 - Plánovanie nákladov/spotreby
 - Presne definované objemy produktov = možnosť vyjednania objemových zliav
 - Systémový prístup = vytváranie štandardizovaného prostredia v štátnej správe
 - Povinnosť využívania centrálnej zmluvy subjektami štátnej správy

- Komplikované možnosti prenosu finančnej zodpovednosti na zapojené rezorty/organizácie
 - Nepriama forma predaja – nutnosť definovania predajcu priamo v prihláške
- T**

KOMBINÁCIA POSTUPNÉHO DOKUPU A UZAVRETIA ZMLUVY PO 3 ROKOCH – ZÁKLADNÉ PREMISY

- V prvých 3 rokoch sa predkladá využitie licencií nadobudnutých v rámci ukončenej prihlášky a dokup len nevyhnutných licencií pre novovzniknuté potreby (noví používatelia, prípadne obmena PC, novo prístupujúce organizácie)
- Po 3 rokoch tj v období, kedy sa predpokladá vznik potreby na prechod na nové verzie produktov (v zmysle vysvetlenia pri scenári postupného dokupu licencií), by bola uzatvorená nová centrálna zmluva Enterprise Agreement
 - ✓ Vzhľadom na to, že v súčasnosti nie je možné predvídať vývoj produktov, boli pre scenár využité predpokladané balíčky definované v scenári uzavretia centrálnej zmluvy (agendová licencia na zariadenie, agendová licencia na používateľa a moderná licencia na používateľa), ktoré zohľadňujú súčasné potreby zapojených aj prístupujúcich organizácií
- Z pohľadu SWOT analýzy tento model v sebe kombinuje výhody/nevýhody a príležitosti/hrozby oboch predchádzajúcich scenárov

MAREC 2018 – ZBER DÁT K FINANČNÉMU VYHODNOTENIU MODELOV

- Zber bol realizovaný u zapojených organizácií ako aj u organizácií, ktoré požiadali o prístup k centrálnej zmluve
- Cieľ:
 - deklarácia počtu licencií na základe potrieb organizácie pre organizácie v súčasnosti zapojené do EA ako aj novo prístupujúce organizácie

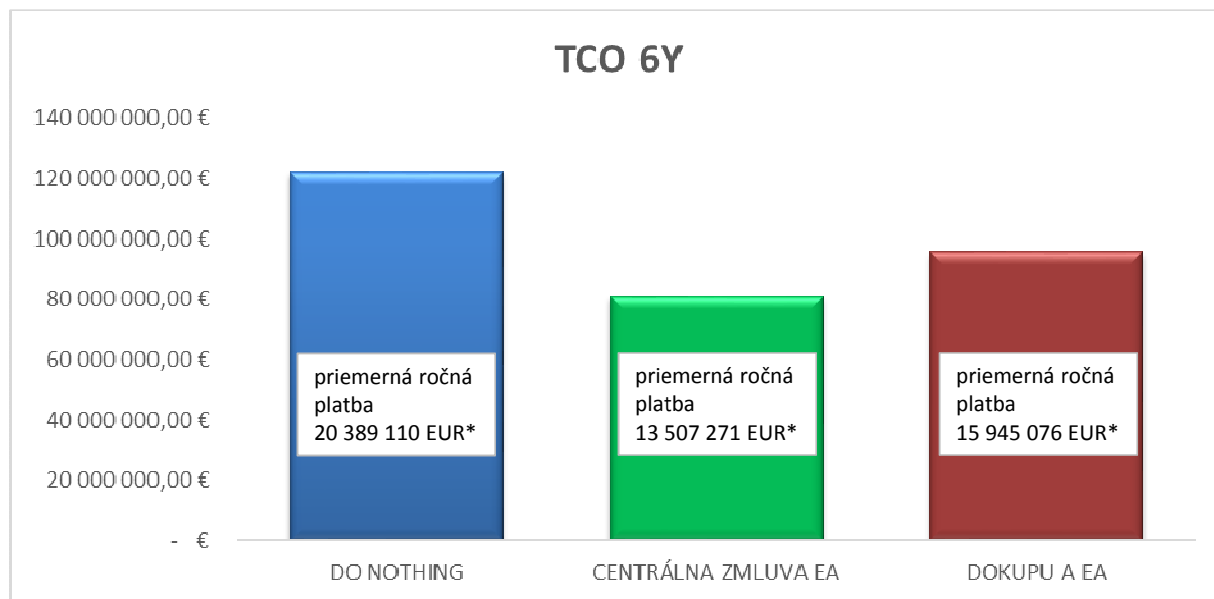
	Existujúce organizácie	Novo prístupujúce organizácie	Celkom
Počet licencií na zariadenie	10 268	322	10 590
Počet licencií na používateľa	37 493	3 036	40 529
Počet licencií na používateľa (s Enterprise CAL)	48 579	1 700	50 279

Celkom:
101 398 licencií

Novo prístupujúce organizácie:

- MPSVaR SR – 2 organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti
- Kancelária súdnej rady
- Úrad priemyselného vlastníctva
- Ministerstvo kultúry SR (vrátane 20 organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti)
- Ministerstvo školstva SR (vrátane 10 organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti)
- Ministerstvo obrany SR – pripojenie samostatnej prihlášky MO k centrálnej prihláške EA

FINANČNÉ POROVNANIE SCENÁROV

Pri porovnaní predpokladaných aj z krátkodobého aj z dlhodobého hľadiska bolo uzavretie centrálnej zmluvy Enterprise Agreement vyhodnotené ako najvýhodnejšia alternatíva.

Scenár postupného dokupu (DO NOTHING) sa z dlhodobého pohľadu stáva najmenej výhodným, nakoľko predpokladá postupné investície do obnovy softvéru hlavne po roku 2021. Rizikom tohto zjednodušeného scenára je možný nárast investícií pri čiastkových obstarávaní, ktorý v súčasnosti nie je možné odhadnúť.

Scenár postupného dokupu a následného uzavretia centrálnej zmluvy, kombinuje výhody oboch predchádzajúcich scenárov, avšak v zmysle podmienok spoločnosti Microsoft pri tomto scenári nebude možné uplatniť zľavu „from SA“, ktorá vychádza z predpokladu kontinuálneho pokračovania Enterprise Agreement. Ostatné zľavy poskytnuté spoločnosťou Microsoft pre centrálnu zmluvu, ktoré boli predmetom existujúcej ponuky, boli pri finančnej analýze uplatnené.

ODPORÚČANIE A HARMONOGRAM ĎALŠÍCH KROKOV

Na základe dostupnej analýzy je odporučeným scenárom pre licencovanie desktopov uzavretie **CENTRÁLNEJ MULTILICENČNEJ ZMLUVY**.

Návrh ďalších krokov:

Do 27.4.2018	Rozhodnutie Komisie ohľadom hore uvedeného odporúčania
5/2018	Zahájenie procesu verejného obstarávania v zmysle rozhodnutia Komisie zo strany MF SR
10/2018	Očakávané zazmluvnenie na základe výsledkov verejného obstarávania

PRÍLOHY

Licencie nadobudnuté na základe ukončenej prihlášky (EA)

TYP	Operačný systém	Office	CAL device obsahuje
Desktop štandard	Windows 10 Enterprise LTSB 2016*	Office Standard 2016*	Windows Server 2016 CAL; System Center Configuration Manager 1606 (pre jednotlivých používateľov alebo prostredie operačného systému); Licencia CAL na produkt Exchange Server 2016 Standard SharePoint Server 2016 Standard CAL Skype for Business Server 2015 Standard CAL
Desktop Professional	Windows 10 Enterprise LTSB 2016*	Office Professional Plus 2016 *	Windows Server 2016 CAL; System Center Configuration Manager 1606 (pre jednotlivých používateľov alebo prostredie operačného systému); Licencia CAL na produkt Exchange Server 2016 Standard SharePoint Server 2016 Standard CAL Skype for Business Server 2015 Standard CAL
Desktop Enterprise	Windows 10 Enterprise LTSB 2016*	Office Professional Plus 2016*	ako CAL licencie z Desktop Professional Licencia CAL na produkt Windows Server 2016 Active Directory Rights Management Services Advanced Threat Analytics 2016 (licencia ML pre jednotlivých používateľov alebo prostredie operačného systému) Exchange Server 2016 Enterprise CAL Licencia Enterprise CAL na produkt SharePoint Server 2016 Licencia Plus CAL na produkt Skype for Business Server 2015

* Vráťane práva downgrade na predchádzajúce verzie resp. nižšiu verziu (Win 10 Pro)

SÚPIS CHÝBAJÚCICH FUNKCIÍ VO WINDOWS 10 PRO VS WINDOWS 10 ENTERPRISE 1/2

Rozdielové položky a ich popis:

- **DirectAccess** umožňuje vzdialeným používateľom prístup do interných sietí cez systém podobný VPN, ktorý vytvára obojsmerné internetové pripojenie.
- **AppLocker** umožňuje administrátorom obmedziť prístup aplikácií na mobilné zariadenia. Táto funkcia je užitočná najmä, pokiaľ ide o splnenie požiadaviek na správu zariadení a IT infraštruktúry.
- **Managed User Experience** umožňuje spravovať všetky aspekty súvisiace s nastaveniami pripojenia pre používateľské účty.
- **Microsoft Application Virtualization** spravuje funkčnosť súvisiacu s virtualizáciou a streamingom aplikácií.
- **Microsoft User Environment Virtualization** podporuje migráciu virtuálnych zariadení pomocou existujúcich nastavení operačného systému.

Manažment

- Direct Access
- AppLocker
- Manažment User Experience
- App-V
- UEV

Bezpečnosť

- Credential Guard
- Device Guard

Windows základy

- Windows To Go
- Branch Cache

SÚPIS CHÝBAJÚCICH FUNKCIÍ VO WINDOWS 10 PRO VS WINDOWS 10 ENTERPRISE 2/2

Windows 10 Pro je verzia primárne určená pre malé a stredné podniky.

Windows 10 Enterprise je odporúčaný produkt pre veľké organizácie.

Zároveň je nutné dodať, že verzia Enterprise je dostupná len prostredníctvom Enterprise Agreement, pri súčasnom modeli licencovania za ročný poplatok (subscription).